

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATES

1. The candidate has to produce his/her admit card having scanned photo and signature thereon at the start of the exam along with the photo ID. If any candidate does not possess the scanned photo at his/her admit card, he/she will be allowed to sit in the examination only if he/she produce admit card with pasted photograph attested by the Gazetted Officer alongwith photo I-Card.
2. No candidate is permitted to use the paper, cellular phone, F.M. radio and even the calculator, any other electronic device or weapon of any kind in the exam.
3. Drinking and smoking in the exam centre is strictly prohibited. A candidate found intoxicated or is found smoking will be made to leave the examination hall and the result of the candidate will be cancelled.
4. Every candidate must ensure that they have taken the assigned seat. They are not allowed to change the seat under any circumstances.
5. Differently abled candidates (only blind and handicapped from hands) are allowed to have a writer with them. In such cases they have to prove their genuineness and have to show the certificates of the writers. The education qualification of the writer is less than ~~that~~ Graduate and B.Ed.
6. Any candidate affected from any communicable disease, may request to invigilator for separate sitting arrangement.
7. No candidate will be permitted to leave the examination hall till the entire duration of the paper is completed. However in some exceptional cases, the same may be allowed only with the permission of the Centre Superintendent.
8. Use only **Blue/Black** ball point pen to darken the circle of correct response and other details in the OMR Answer Sheet. **In no case gel/ink pen or pencil should be used.**
9. Candidates must mention the details as well as darken the ovals clearly at the desired places of the OMR Answer Sheet. Overwriting or cutting in the OMR Answer Sheets may result in cancellation of exam.
10. The Candidates for the subject of Social Studies and Science must write the optional name and darken the oval of concerned optional code at the appropriate place.
11. There are 4 options for the subject of Social Studies i.e. Civics, Geography, Economics and History. Each option is of 75 marks. The Candidates are required to attempt any two options out of four.
12. There are five options for the subject of Science i.e. Botany, Chemistry, Math, Physics and Zoology. Each option is of 75 marks. The candidates are required to attempt any Two options out of five.
13. There are 4 sets of question papers A, B, C & D. **Candidates must write and darken the oval of their set on the OMR Answer Sheet at all the desired places. If a candidate does not write and darken the oval of their set on the OMR Answer Sheet at the appropriate place, his/her candidature will be considered as cancelled.**

14. **There is no negative marking. Every correct answer carries '1' mark.**
  15. **Do not darken more than one circle of options for any question. A question with more than one darkened response shall be considered wrong.**
  16. **Please do not open the question paper booklet until you are told to do so. In case any candidate opens the question paper booklet before the stipulated time, action may be initiated against him/her as per rules.**
  17. **Do the rough work on the space given in the question paper booklet.**
  18. **Candidates can carry Question Booklets with them only after the completion of Examination. The candidates will also be provided last carbon copy (Candidate's Copy) of their OMR Answer Sheet.**
-

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼

1. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਐਡਮਿਟ ਕਾਰਡ (ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਸਕੈਨਡ ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਫੋਟੋ ਆਈ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਐਡਮਿਟ ਕਾਰਡ ਦੇ ਉਪਰ ਸਕੈਨਡ ਫੋਟੋ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਐਡਮਿਟ ਕਾਰਡ ਉਪਰ ਚਿਪਕਾਈ ਹੋਈ ਫੋਟੋ ਕਿਸੇ ਗਜ਼ਟਡ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਤਸਦੀਕ ਸ਼ੁਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਫੋਟੋ ਆਈਕਾਰਡ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
2. ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਖਾਲੀ ਪੇਪਰ, ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਐਫ.ਐਮ. ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਡਿਵਾਇਸ ਵਰਤਣ/ਨਾਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਸਖਤ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
3. ਸੈਂਟਰ ਵਿੱਚ ਅਲਕੋਹਲ(ਸ਼ਰਾਬ) ਜਾਂ ਸਿਗਰਟ ਆਦਿ ਪੀਣ ਦੀ ਜਾਂ ਪੀ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸਖਤ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਰਿਜਲਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
4. ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੇਵਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸੀਟ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੀ ਬੈਠ ਸਕੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਖਤ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।
5. ਡਿਫਰੈਂਟਲੀ ਏਬਲਡ (ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਦੋਨੋ ਹੱਥਾਂ ਤੋਂ) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਰਾਇਟਰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਡਿਫਰੈਂਟਲੀ ਏਬਲਡ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਦਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਈਟਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫੀਕੇਟ ਵੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਰਾਈਟਰ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ~~ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ~~ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਡ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
6. ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਿਸੇ ਫੂਤ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਨਵੀਜੀਲੇਟਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਸੀਟ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
7. ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੈਂਟਰ ਸੁਪਰਡੰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਸਕੇਗਾ।
8. ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ੀਟ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੇਵਲ ਨੀਲਾ/ਕਾਲਾ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਹੀ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੈਲ/ਇੰਕ ਵਾਲਾ ਪੈਨ ਜਾਂ ਪੈਨਸਿਲ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦਾ।
9. ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਗੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਾਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਉੱਤੇ ਕਾਪੀ ਤੇ ਓਵਰ ਰਾਇਟਿੰਗ ਜਾਂ ਕੱਟਵੱਢ ਨਾ ਕਰੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਰਿਜਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
10. ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਆਪਸ਼ਨ ਦਾ ਨਾਮ ਜਰੂਰ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਆਪਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਡ ਵਾਲਾ ਗੋਲਾ ਵੀ ਕਾਲਾ ਕਰਨ।
11. ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ 4 ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਿਕਸ, ਜੋਗਰਫੀ, ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਅਤੇ ਹਿਸਟਰੀ। ਹਰੇਕ ਆਪਸ਼ਨ ਦੇ 75 ਅੰਕ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 4 ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 2 ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।
12. ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ 5 ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਟਨੀ, ਕੈਮਿਸਟਰੀ, ਮੈਥ, ਫਿਜ਼ਿਕਸ ਅਤੇ ਜੁਆਲੋਜੀ। ਹਰੇਕ ਆਪਸ਼ਨ ਦੇ 75 ਅੰਕ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 5 ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 2 ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।
13. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸੈਟ A,B,C & D ਹੋਣਗੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਉਤਰ ਪੁਸਤਕ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸੈਟ ਵਾਲੇ ਗੋਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਾਲਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਿਖੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਉਤਰ ਪੁਸਤਕ ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸੈਟ ਵਾਲੇ ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਪਾਤਰਤਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

14. ਗਲਤ ਉਤੱਰ ਲਈ ਕੋਈ ਨੇਗਟਿਵ ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਠੀਕ ਉਤੱਰ ਲਈ 1 ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
15. ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੋਲੇ ਡਾਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।
16. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਹੀਂ ਖੋਲਣੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬੁਕਲੈਟ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਲੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਯਮਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਣਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
17. ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਫ ਕੰਮ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਪਰ ਹੀ ਕਰੇ।
18. ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੇਪਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਅਤੇ ਓ.ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕਾਰਬਨ ਕਾਪੀ (Candidate's Copy) ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।